

УДК 7.012:728.5(043.2)

Гнатюк Л.Р.,
канд.арх., доцент
Поліщук Я.І., Музиченко О.А.,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ЕТНОДИЗАЙН В ІНТЕР'ЄРІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ КОМПЛЕКСІВ

Анотація: У статті розглянуто питання використання етнодизайну в готельно-ресторанних комплексах. Наведено приклади інтер'єрів з використанням етнодизайну. Дослідження даної теми дозволяє розкрити характерні особливості етнічного стилю. Виявлено особливості використання етнодизайну в готельно-ресторанних комплексах.

Ключові слова: етнодизайн, інтер'єр, готельно-ресторанний комплекс, національний стиль, традиції.

Постановка проблеми. Використання етнодизайну в готельно-ресторанних комплексах є важливим чинником для збереження і примноження національної культури.

Рух етнофутуризму виник на рубежі 80-90-х років минулого століття. Біля його витоків стояли естонські поети Кауксі Юлле, Карл Мартін Синиярви, Свееен Кивисилдник. Пізніше до цього руху приєдналися вчені з України, Польщі, Америки. Головна ідея цього напрямку в культурі - це забезпечення майбутнього етнічним культурам.

Враховуючи використання традицій оформлення інтер'єрів, етнічний стиль не втрачає своєї актуальності, тому що відображає національну культуру.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. В праці Агранович-Пономарева Е.С., Аладова Н.И. [1] наведено приклади облаштування житлових приміщень. В праці Барташевич А.А., Дягилев Л.Е., Климин Р.М., Перельгина Л.Г. [2] розглянуто стилі інтер'єру та планування житлових приміщень. В праці Олійник О.П., Чернявський В.Г., Гнатюк Л.Р. [3] розглянуто різні принципи та дизайнерські прийоми, способи перепланування квартири. В праці Левчук Л.Т., Кучерюк Д.Ю., Панченко В.І. [4] представлено: предмет естетики: історія і теорія проблеми; структуру естетичної свідомості; основні

естетичні категорії; художньо-образна система мистецтва. Мистецтво в структурі людської життєдіяльності. Естетика ХХ ст.: теоретичні пошуки, мистецька практика. В праці Сніжко В.В. [5] наведено приклади українського етнодизайну та світові аналоги. Холмянский Л.М., Щипанов А.С. [6]. Шимко В.Т. [7] розглядають навколишній світ речей, які оточують людину, про особливості його сприйняття, про принципи і закономірності його організації. Спираючись на багатий історико-культурний матеріал і на практичний досвід сучасного проектування, автори говорять про своєрідність мистецтва дизайну, про естетичному значенні масової технічної продукції. Автори розкривають завдання фахівців-дизайнерів і можливості участі кожного в організації матеріально-просторового середовища. Але на жаль, у вищенаведених працях, не було проаналізовано питання використання етнодизайну у готельно-ресторанних комплексах.

Формулювання цілей статті. На основі світових та вітчизняних аналогів виявити особливості використання етнодизайну при розробці дизайну інтер'єру готельно-ресторанних комплексів.

Основна частина. Етнодизайн історично виник, як відображення культури певного народу, який пройшов крізь тисячоліття шляхом стилізації й оновлення. Етнокультурні досягнення національної і світової культури містять багатий арсенал національних традицій, духовних і культурних цінностей і відповідних художньо-архітектурних засобів.

Етнодизайн в інтер'єрі готельно-ресторанних комплексів передбачає створення обстановки з використанням національного колориту, характерного для традицій певного народу та культури [4].

Етнодизайн передбачає максимальне використання елементів декору, які відображають культурні та історичні особливості не нації чи держави, але відповідної етнічної групи. Завдяки поєднанню фольклорних мотивів в дизайні інтер'єру, етнічному стилю удається створювати атмосферу звернення до традицій і культури народу. Колірна гамма етнічного інтер'єру ресторанно-готельних комплексів може значно варіюватися залежно від конкретно,

вибраної національної культури.

Для стін може бути використане фарбування, штукатурка, облицювання під камінь. Для покриття підлоги застосовується дерево, керамічна плитка, декорування рогожами і килимами [2].

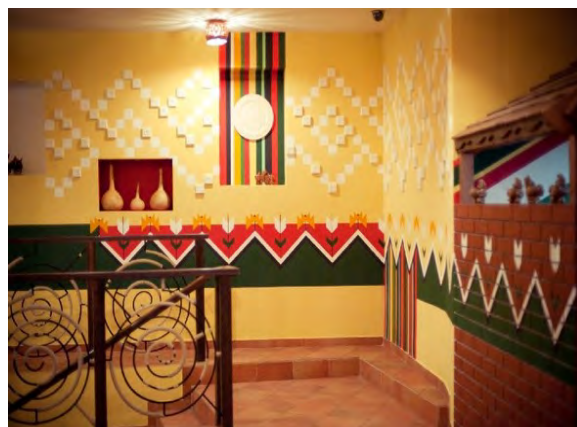
Для етнодизайну характерна відсутність стандартних міжкімнатних перегородок, їх роль зазвичай виконують пересувні декоративні перегородки і ширми. Зонувати простір можна за допомогою елементів освітлення та покриття підлоги. У східних стилях часто використовується в декорі бамбук, у африканському – хутро диких звірів або його імітація, у скандинавському – простота форм меблів, переважно з натуральної деревини.

Український стиль можна зарахувати до одного з найбільш цікавих етнічних напрямків у дизайні. Виникнення традиційних народних цінностей відбувалося на основі узагальнення досягнень попередніх археологічних культур, які безпосередньо мають відношення до генези українського народу, що залишили своїм нащадкам надбання культури і мистецтва [3].

Рис.1. Готельно-ресторанний комплекс в Болгарії, студія Gemelli Design

Етнодизайн в сучасній інтерпретації – це яскрава суміш традицій і сучасних мотивів, які разом творять простір. Одним з яскравих прикладів подібного проекту є готель в Пловдиві – древньому місті в Болгарії.

Рис.2. Ресторан у Пан-Комі на Ришканівці. Молдова Студія Zen Design

Дизайн ресторану (рис. 2.) виконаний в етно-мінімалізмі, для якого характерні яскравість, простота та витонченість, що характерно для Молдови. Все це досягається за рахунок декору, сільських аксесуарів і яскравих кольорів. Меблі виготовлені з дерева – етностиль визнає тільки натуральні матеріали, що символізують єднання з природою. В інтер'єрі багато килимів, вишиваних рушників, глиняного начиння, використовуються предмети побуту, старовини, раритети, копійко зібрані в різних куточках Молдови, а стіни прикрашені ручним розписом [4].

Рис.3. Ресторан "Златар" м.Белград

Ресторан “Златар” спроектовано у 1985 році з використанням сербських традицій. На рис. 3. представлено два обідні зали, що обслуговують 110 осіб. Колірна гама є спокійною, а світло не є яскравим, локальне, освітлено окремі частини приміщення.

Рис.4. Ресторан *Lacrimi si Sfinti*. Бухарест

Проект інтер'єру ресторану *Lacrimi si Sfinti* в Бухаресті (рис.4), автором якого є дизайнер Cristian Corvin, отримав спеціальну премію 2012 Bucharest Annual. Самобутня атмосфера цього місця сформована завдяки майстерному поєднанню в інтер'єрі вантажних і сучасних деталей.

Одними із вітчизняних аналогів є ресторан "Корчма" м. Запоріжжя (рис. 5).

Рис. 5. Ресторан "Корчма" м. Запоріжжя

а)) обідній зал ресторану

б). малий обідній зал

Для покриття підлоги ресторану "Корчма" застосовується дерево, декорування рогожками і килимами з дотриманням етнічного стилю, застосовується багато натурального дерева та національних атрибутів [5].

Рис. 6. Ресторан "Є-мос" м. Донецьк

В ресторані багато предметів старовини і побуду, дизайн нагадує музей. Меблі з екологічно-чистих матеріалів, використано різні породи дерева.

Готель-ресторан Старий Плай побудований місцевими майстрами в національному закарпатському стилі з використанням лише натуральних матеріалів, дерева та каменю [6].

Матеріали для облаштування інтер'єрів в етностилі різноманітні, як і національні особливості тієї або іншої країни. Для оздоблення, зазвичай, використовуються або природні матеріали, або їх імітація. Причому імітація має бути фактурною, інколи навіть нарочито грубою, нагадує "необроблену" поверхню.

Рис 7. Готель-ресторан "Старий Плай" м. Закарпатська область

Що ж до декору, то тут вирізняються різноманітні національні орнаменти, якими прикрашають текстиль, оздоблювальні матеріали, аксесуари. Фольклорні мотиви у кожного народу свої: меблі також повинні відповідати вибраному напряму етнотдизайну. Перевага в етнічному інтер'єрі віддається натуральним матеріалам. Використовують плетені меблі з ротанга, пальми або бамбука [7].

Загальне освітлення в етнічних інтер'єрах не має бути дуже яскравим, освітити окремі частини приміщення допоможуть локальні джерела світла.

Висновки. Виявлено особливості дизайну інтер'єрів готельно-ресторанних комплексів з використанням етнотдизайну: застосування природних матеріалів, або їх імітація, максимальне використання елементів декору, які відображають культурні та історичні особливості відповідної етнічної групи. Етнотдизайн не вимагає обов'язкових конструкційних змін, перепланування, повного переобладнання приміщення.

Перспективи подальших досліджень. Планується розглянути використання етнодизайну в закладах громадського харчування, житловому середовищі та офісних приміщеннях.

Література:

1. *Агранович-Пономарева Е.С., Аладова Н.И.* Интерьер и предметный дизайн жилых зданий / Е.С. Агранович-Пономарева, Н.И. Аладова. — Ростов н/Д: Феникс, 2005. — 35 с.
2. *Барташевич А.А., Дягилев Л.Е., Климин Р.М., Перельгина Л.Г.* Основы композиции и дизайна мебели / А.А.Барташевич., Л.Е.Дягилев., Р.М.Климин., Л.Г.Перельгина. — Ростов н/Д: Феникс, 2004. — 192 с.
3. *Олійник О.П., Чернявський В.Г., Гнатюк Л.Р.* Основы дизайна интерьер'ера: навч.пос. / О.П. Олійник, В.Г. Чернявський, Л.Р. Гнатюк. — К.: НАУ, 2011. — 228 с.
4. *Левчук Л.Т., Кучерюк Д.Ю., Панченко В.І.* Эстетика / Л.Т. Левчук, Д.Ю. Кучерюк, В.І. Панченко. — К.: Вища шк. 2000. — 399 с.
5. *Сніжко В.В.* Етнодизайн як українська світоглядна структура / В.В. Сніжко. 2011. — 30-36 с.
6. *Холмянский Л.М., Щипанов А.С.* Дизайн : Учебное пособие / Л.М. Холмянський., А.С. Щипанов. — М. Просвещение, 1985. — 240 с.
7. *Шимко В.Т.* Архитектурно-дизайнерское проектирование: Учебное пособие / В.Т. Шимко. — М.: Архитектура, 2004. — 296 с.

Аннотация:

Гнатюк Л. Р., Полищук Я.И., Музыченко О.А **Этнодизайн в интерьере гостинично-ресторанных комплексах.** В статье рассмотрена проблема использования этнодизайна в гостинично-ресторанных комплексах. Приведены примеры интерьеров с использованием этнодизайна Исследование данной темы позволяет раскрыть характерные особенности этнического стиля. Выявлены особенности использования этнодизайна в готлельно-ресторанных

Ключевые слова: этнодизайн, интерьер, гостинично-ресторанный комплекс, национальный стиль, традиции.

Abstract

Gnatiuk L. R, Polishchuk Y. I., Muzichenko O. A. **The interior of hotel and restaurant in ethnic design** In the article the problem of using ethnic design in hotel and restaurant complex. Examples interior with ethnic design Research this topic can reveal characteristics of ethnic identity. The features use of ethnic design in hotel and restaurant complex.

Keywords: ethnic design, interior, hotel and restaurant, national identity and traditions.